

ENERYDA

Medborgardialog ÖVERSIKTSPLAN

Sammanfattning 2014-08-29

Mer information hittar du på hemsidan:

www.almhult.se/oversiktsplan

ÖVERSIKTSPLAN
ÄLMHULTS KOMMUN

Älmhults
kommun

Samrådsredogörelse, Version Familjefestivalen
2014-08-29

Kontakt:

Planarkitekt Sunna Pfeiffer

tfn 0476-553 17

e-post sunna.pfeiffer@almhult.se

Samhällsplanerare Paul Robertsson

tfn 0476-551 41

e-post paul.robertsson@almhult.se

Löpande information:

www.almhult.se/oversiktsplan

Kommunturnén

Energyda

- ett första tillfälle att mötas och samtala kring framtiden

Den 27 maj samlades tjänstemän och energydabor i Eneborg för att samtala kring tankar, idéer och synpunkter kring ortens framtida utveckling. Uppslutningen under kvällen var mycket stor, mötet var mycket givande och många nya synpunkter kom in. En del berör inte direkt översiktsplanen utan vidarebefordras till berörda förvaltningar.

Möjligheter för Energydas utveckling

Energyda är ett stationssamhälle med stor industriverksamhet. Tidigare fanns även glasbruk och flygbas i närheten. Industrierna och järnvägen håller orten levande och aktiv och bylandskapet intill är en vacker kulturmiljö. Det öppna småskaliga odlingslandskapet med sin radby-bebyggelse berättar om platsens historia och bidrar till Energydas kvaliteter som bostadsort då det ger vackra utblickar och tilltalande miljöer att röra sig genom. Det historiska kulturlandskapet kring gamla Energyda by och de i allra högsta grad levande industrierna på orten gör Energyda unik i kommunen med kontraster mellan bostäder och industri tätt intill varandra.

Energydas kvalitet är dess levande verksamhetsklimat tillsammans med den värdefulla kulturmiljön i bylandskapet alldeles intill.

→ ÖVERSIKTSPLANEN ska möjliggöra utveckling av verksamheter på orten.

→ ÖVERSIKTSPLANEN ska värna Energydas kulturmiljö och bejaka de stora kontrasterna mellan historiska lager.

Skissen

En första idéskiss redovisades som utgångspunkt för samtalet:

Frågeställningar

Ett antal frågeställningar användes för att tydliggöra vilka vad översiktsplanen fokuserar på:

- Vad tycker du bäst om med Energyda? Kvaliteter?
- Vad är mindre bra med Energyda? Brister?
- Vilka platser borde förändras i Energyda? Varför?
- Var i Energyda vill dagens och nya invånare bo i framtiden?
- Var kan nya företag etablera sig i Energyda?
- Saknas trygga gång- och cykelvägar någonstans? Var?
- Vilka områden används mest för rekreativ- och friluftsliv?
- Hur kan Energyda bli mer tryggt, trivsamt och hemtrevligt?

Sammanställning av synpunkter och förslag

Många lämnade in skriftliga synpunkter men en del antecknades också direkt under samtal med besökarna. Nedan redovisas samtliga inkomna synpunkter, även sådant som inte direkt berör översiktsplanen.

Eneydas kvaliteter

I stort trivs man med att bo i Eneyda, här har man sina rötter och det är lugnt och skönt med frisk luft och fin natur runt om. Tidigare fanns allt man behövde här. Det är en fördel att det är nära till flera centralorter, Älmhult, Växjö, Ljungby, inga problem att arbetspendla, valmöjligheter.

Bebyggelse

Nya marklägenheter skulle behövas för att äldre ska kunna sälja sina hus och flytta – så att unga familjer kan flytta in. Före detta pensionärshemmet bör förändras, renoveras eller rivas för att kunna bygga flerfamiljshus.

Rekreation

Område kallat "stora eken" väster om Frälsegårdsvägen används för rekreation.

Tätortsnära skog söder om orten skulle kunna skötas bättre.

En tom tomt på Björkholmsvägen 14-18 används som pulkabacke – värna gärna den så att den inte säljs och bebyggs. Det finns grillplats ovanför i backen.

Verksamhetsområden

Utbyggnad av Borox är positivt, det ger arbetsplatser och bullerskydd mot järnvägen.

Gamla Tuba står tomt och borde användas.

Trafik

Planskild korsning under järnvägen är mycket viktig, idag är det långa väntetider, bommarna är nere 5-6h/dygn. Trafikintensiteten på spåren kommer dessutom att öka.

Ett annat alternativ med förbifart och planskild korsning under järnvägen öster om orten föreslås också.

Den föreslagna transportvägen öster om orten till industrierna mottogs positivt, men exakt läge måste utredas.

Det behövs en avkörningsfil vid entrén från riksväg 23, infarten är livsfarlig idag. Se över situationen som helhet med cykelväg, räcke och hastighetsbegränsning.

Man är mycket tacksam över cykelvägen man fått utmed 23:an, den används flitigt. Ytterligare cykelväg längs 23:an skulle kunna kompletteras där det saknas idag, norrut fram till flygrakan för dem som måste cykla där för att komma hem. Känns mycket farligt idag då många kör väldigt fort. Cykelväg behövs även från chikanen ner till 23:an. Vid farthindren vid entrén bör det breddas, ev. med gång- och cykelväg.

Cykelväg mot Liatorp behövs. Redovisad sträckning med gc-tunnel under järnvägen är bra, men ett alternativ är att istället bredda bilvägen som redan går under järnvägen och ansluta cykelvägen till den istället. Vägen behöver skyltas och beläggas med asfalt/oljegrus.

Kollektivtrafik

Det är viktigt att det finns goda bussförbindelser både vinter och sommar, vardag och helg. På helger kommer man bara till Grimslöv. Våga satsa på kollektivtrafik även om det inte går ihop ekonomiskt i början, om folk ska börja åka måste det vara rimliga turer, blir det för sällan lönar det sig inte. Uppmuntra till ökat bussåkande, låt barn och pensionärer åka gratis! Nu blir barnen skjutsade på kvällen istället. Anropsstyrd kollektivtrafik vore ett bra alternativ, testas i Ljungby och Moheda.

Bussen synkar inte med tåget till Diö, den kör precis innan tåget kommer fram till stationen, det gör att man undviker att ta tåget. Det vore även bra om bussarna gick ända ut till kommungränsen, idag är det svårt att ta sig vidare om man inte bor inne i orten.

I framtiden bör man göra ett tågstopp även i Energyda. Läge för station diskuterades, tidigare har trafikutredningar pekat på platsen väster om plankorsningen. Detta måste utredas ytterligare.

Infrastruktur

Fibernätsutbyggnaden är mycket positiv för orten!

Skötsel och underhåll

Grönområden dåligt skötta, mer omsorg från kommunen önskas. Det är vildvuxet mellan Villagatan och Virestadvägen, det finns en asfalterad stig men det är inte trevligt att gå där när det är så ovårdat. Parken vid gamla Tuba är bedrövt skött och bänkarna är trasiga. Sopning av grus efter vintern kan förbättras. Parklindarna vid boulevanen bör hamlas. Rastplatsen vid 23:an sköts ideellt, varför inte av kommunen?

Förbättringsåtgärder

Lekplats saknas. Det finns en liten i mycket dåligt skick, stora tistlar växer där och gungorna är inte säkra att använda. Man efterfrågar inte så mycket, bara att det ska finnas några gungor, kanske en klätterställning och att man håller efter så att det är trevligt att vistas där. Jämför med hur mycket det satsas i Älmhult.

Försköna miljön genom att utsmycka med blommor. "Hålan" vid Eneborg skulle kunna fyllas igen för att istället göra en fin park här. Gör en grillplats vid glasbruket/gamla skolan.

Boulevanorna är välanvända, det skulle behövas flera, gärna tre till. Idrottsföreningen driver skötseln, det fungerar bra, folk hjälps åt gemensamt.

Andra förslag var att göra en entré vid kommungränsen för en välkomnande och inbjudande känsla och sätta upp en anslagstavla i byn. Barnen saknar regnsydd när de väntar på skolbussen. Man undrar även när dagvattensystemet göras om.

Kommunägda fastigheter

Skolanbyggnaden är viktig - sälj inte den! Vad händer med dagiset om bygganden säljs? Dagiset fungerar ju bra idag. Kan hyran subventioneras för att stimulera verksamheter på småorterna? Borde vara lägre marknadsvärde och därmed lägre kvadratmeterpris på landsdygden.

Värna om biblioteket, det betyder jättemycket för den lilla orten att få denna service trots att det bara är öppet några timmar varannan vecka.

Eneborg – det ryktas att kommunen vill sälja den för en krona. Det är den enda kommunägda samlingslokalen av storlek i ytterområdena. Det är viktigt att den får vara kvar - låt oss behålla Eneborg, där vi har så trevligt. Den används till samlingslokal, fester, julstuga, pensionärsdans, gymnastikuppsvisningar mm. Man oroar sig och det är angeläget med kommunikation kring detta, med tydlig information om vad som är på gång. Man har dåliga erfarenheter av kommunens tidigare försäljning av fastigheter.

ÄBO sålde ut sina hyresfastigheter, de nya ägarna har misskött dem så att ingen vill bo där. Kan kommunen köpa dem igen? Kan man ställa krav på fastighetsägarna att sköta sina fastigheter bättre?

Skolan

Kommunen har bristande långsiktighet gällande skolan. Det kommer nya besked hela tiden, det skapar otrygghet och bidrar inte till att fler flyttar ut på landet.

Landsbygden vs tätorten

Man upplever att Eneyda alltid kommer sist eftersom det ligger längst bort från Älmhult, någon gång skulle man kunna sopa gatorna här först, det har ett symboliskt värde.

Gör det lättare för folk att bo på landet – med bra bussförbindelser, avdrag för bensinkostnader, service, livsmedelsbutik etc.

Man skulle vilja veta hur mycket man bidrar med i skatt till kommunen och hur mycket som går tillbaks direkt till den mindre orten. Det vore en intressant jämförelse.

Förvaltningsöverskridande samarbeten krävs för att kommunen ska lyckas med att förbättra på landsbygden.

Home of Home

Varför fokus på Älmhult och inte på Älmhult med omnejd?

Man borde ordna rundturer för älmhultsbor för att visa vad landsbygden kan erbjuda. Många nya invånare vet inte att det finns pärlor!

Medborgardialog

Initiativet med denna dialog uppskattas mycket, det är viktigt att det bli en återkommande dialog och att man får fortsätta lämna synpunkter i framtiden.

Senare inkomna synpunkter:

I och med att tågpendling har potential på lång sikt bör man inte låsa upp mark nära järnvägen centralt i Eneyda. Man bör istället möjliggöra för en framtida station.

Borox bör expandera norrut snarare än nära bostadsbebyggelse.

Familjefestivalen Energyda

- ett första utkast till planen redovisas

Efter medborgardialogen har den första skissen reviderats och ritats upp som utkast till en mer formell plankarta. Planen är under arbete men det finns fortfarande inget färdigt förslag. Under familjefestivalen den 30 augusti vill vi därför passa på att träffa så många som möjligt för att få in synpunkter. Informationen finns även på hemsidan för den som inte har möjlighet att komma till kommunens utställning.

Värna det historiska kulturlandskapet

- Bylandskap – Det öppna småskaliga odlingslandskapet med sin radby-bebyggelse berättar om platsens historia och skapar attraktivitet som bostadsort då det ger vackra utblickar och tilltalande miljöer att röra sig genom.
- Eneyda radby: Kulturlandskapet som även beskrivs i länsstyrelsens kulturmiljövårdsprogram bör vårdas med hänsyn till de historiska värdena. *Ny bebyggelse bör lokaliseras med hänsyn till bebyggelsestruktur och lokal byggnadstradition. Odlingslandskapets värden är beroende av ett aktivt jordbruk, baserat på både åkerbruk och betesdrift.”*

Rekreation och idrott

Värna ortens rekreationsområden

- Idrottsområdet vid Eneborg används för fotboll, boule etc. Denna användning kan utvecklas ytterligare.
- Det tätortsnära naturområdet sydväst om orten används delvis redan idag och kan utvecklas för rekreation och motion.

Bättre transporter

Skapa planskild korsning

- I anslutning till befintlig plankorsning.

Möjliggör för framtida station

- Det ska vara möjligt att på lång sikt återskapa en station.
- Läge skall utredas.

Minska transporter genom orten

- Ny transportväg för verksamheter föreslås för att avlasta samhället från tyngre trafik (Läge för vägen ska utredas)

Underlätta pendlingscykling

- Förbättra gång- och cykelväg till Liatorp.
- Utnyttja den gamla landsvägens sträckning. Kräver cykelundergång under järnvägen.

Vad tycker du om förslaget?

*- Saknar du något eller är det något som du
tycker borde förändras?*

Kom gärna och prata med oss under familjefestivalen, eller lämna in skriftliga synpunkter på plats. Det går
också bra att höra av dig via epost efter festivalen.

Fortsättning...

- samrådshandling tas fram under hösten

Den 4 november planeras en handling för samråd med myndigheter vara klar. Efter myndighetsrådet
kommer planen att ställas ut för granskning under våren.